

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. II. De Processionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

& Stola regulariter alba; aliquando violacea, nempe in Benedictione Exorcismis conjuncta, unde ad aquam benedictam eo colore utimur. Potest tamen adhiberi color temporis conveniens. *Ibid.*

IV. Stando semper benedicit, & aperto capite, manique format signum Crucis versus rem, ubi est nota †, in fine autem aquam benedictam aspergit illam ter, hoc est, in medio, à dextris & sinistris rei benedicendæ. Orationes dicuntur manibus junctis.

V. Super Altare res benedicendæ quidem pleræque collocari possunt, non tamen esculenta; hæc enim potius extra Altare in mensa separata poni debent.

VI. In Benedictione Cereorum, Cinerum, Palmarum hæc specialiter observanda sunt. Indutus Pluviali violaceo Celebrans, ubi ad Altare venerit, factam conveniente reverentiâ, ascendit ad Altare, illudque osculans accedit ad librum, ubi stans inter utrumque Ministrum, prout ad Introitum stare solet, legit Antiphonam, aut alia, quæ notantur in Missali: tum dicit Orationes manibus junctis, & dum benedicit, manu dextrâ Cineres, aut Cereos, aut Palmas, Diaconus à dextris simbriam anteriorem elevat. Deinde imposito incenso in thuribulo, ac de more benedicto, ter aspergit à medio, à dextris & sinistris res benedicendas, quas statim etiam ter eodem modo incensat. Quam benedictione completam cum Ministris ad medium Altaris accedit, ibique conversus ad Populum, ac stans inter Diaconum à dextris, & Subdiaconum à sinistris assistentes, accipit à digniore ex Clero Cineres, vel Ramum, vel Cereum, & mox etiam ipsi, aliisque per Ordinem eosdem Cineres, Cereos, aut Ramos distribuit, ac denique post finitam distributionem rediens ad cornu Epistolæ præscriptam Orationem dicit, Ministris à tergo stantibus.

TITULUS II.

DE PROCESSIONIBUS.

I. DE his fusè agit integro Tractatu Paulus Maria Quarti, qui *sect. 1. pu. 2. num. 2.* hanc ex Ferrario descriptionem Processionis affert: *Est religiosa precabundragminis,*
Instruct. 1. M nis,

nis, certo cum ritu, obambulatio. Eas Gavantus p. 1. tit. 19. lit. C. ex historia Evangelica & Turbis Christo in die Palmarum obviam euntibus ortum sumpſiſſe putat. Aliæ ſunt *Ordinaria*, ut in Feſto Purificationis, Litanijſ majoribus & minoribus. Aliæ *Extraordinaria*, quæ authoritate Episcoporum, aut aliorum legitimorum Superiorum inſtituuntur. Gavant. l. c.

II. In omnibus Proceſſionibus præcipuum, & generale eſt, ut Crux inter duos Ceroferarios candelabra accenſa deferentes præferatur, ita ut imago terga vertat Clero ſequenti, quaſi præire videatur.

III. Quoad Ordinem ſtandum eſt conſuetudini locorum; decet tamen, ut primo loco Fraternitates, deinde Regulares, & tandem Clerici tanquam honoratiores Crucem ſequantur. Si verò Clerici aut alij deferant candelas accenſas aut ramos Palmarum, tum, qui à dextris procedunt, dextra quoque manu eorſdem portent, & alteram manum pectori applicent. Bauldrius l. c. n. 4. & 9. Qui verò à ſiniſtris incedunt, ſiniſtrâ, vel ramos, vel accenſum Cereum, elatum ad æqualem proportionem, cum ſuo quiſque collateraliter deferant, alteram manum pectori admoventes. Gerlac. p. 4. tit. 5. §. 23. Per anguſtiorum locum tranſeundo, junior præcedit, ſubſequitur ſenior; ſuperatis anguſtijs eodem, ut priùs, modò incedunt. Si procedentium numerus impar fuerit, ultimi duo, medium habent ſeniorum, qui etiam ſolus, maximè, ſi Præſtatus fuerit, aut loci Superior, poſt omnes incedere poterit. Gerlac. p. 4. tit. 5. §. 29.

IV. Extra Eccleſiam omnes caput tegunt, niſi SS. Sacramentum deferatur, aut exprofeſſo inſignis aliqua Reliquia. Gerlac. p. 4. tit. 5. n. 32. Cantores dum ſoli cantant, ſemper ſint nudo capite.

V. Quando fit Proceſſio ante vel poſt Miſſam, Diaconus & Subdiaconus Dalmaticis ſuis induti Sacerdotem comitantur, & ſimbrias elevant Pluvialis, niſi fortè Subdiaconus Crucem portet, tunc enim Diaconus à ſiniſtris Celebrantis incedit ſine elevatione ſimbriarum. Quando verò fit Proceſſio alio tempore v. g. poſt Veſperas, Pluvialia aſſumunt, exceptis Proceſſionibus SS. Sacramenti, in quibus ſemper Dalmaticâ utuntur. Bauldrius l. c. n. 21. & 22.

VI. Re-

VI. Reliquas Processionum Cæremonias quod attinet, in Ordinarijs quidem serventur, quæ in Missali in Festo Purificationis, & Dominica Palmarum præscribuntur; in Extraordinarijs verò illæ, quæ vel in Ritualibus Diocesanis notantur, vel certè, quæ per consuetudinem in una aut altera particulari Ecclesia piè & rationabiliter sunt introductæ, observentur.

VII. Quia tamen frequenter instituuntur Processiones cum Venerabili Sacramento, ideo breviter hîc annotabuntur, aut, potius in memoriam revocabuntur generales quædam Regulæ, quæ in omnibus locis ob reverentiam huic Sacramento debitam observari debere videntur.

VIII. Primò ergo diligenter attendat Celebrans, ne Casulam supra Altare exuat; sed potius ad cornu Epistolæ se retrahens extra illud in plano Pluviale assumat, nisi fortè jam antè in plano consistat, aut omnino ad Sacristiam redire malit, uti aliqui faciunt.

IX. Secundò, ut ad medium Altaris è Sacristia procedens genu utrumque flectat in infimo gradu, ibique parùm orans, & ad secundum gradum ascendens, ac thus imponens, SS. Sacramentum in supremo gradu flectens ter incenset, antè & post profundè se inclinans.

X. Tertiò, ut manens genuflexus SS. Sacramentum à Diacono accipiat junctis manibus, quas deinde primùm Diaconus velo cooperit, ut non videantur; sicque teneat Monstrantiam, ut Hostiæ imago Populum respiciat. Tum surgat, & versa ad Populum facie exspectet, donec Clerus & alij Ministri præcesserint.

XI. Quartò, ut, ubi in fine Processionis ad Altare redierit, Diacono in supremo gradu Altaris ad cornu Epistolæ genuflexo stans in secundo gradu Sacramentum porrigat, & ubi is illud in Altari collocaverit, ipse retento adhuc super humeros velo (ut vult Bauldr. p. 4. c. 26. n. 13.) incensum in thuribulo sine benedictione imponat, SS. Sacramentum more solito incenset, & tum, ubi Ministri Versum *Panem de cælo* cecinerint, ipse in plano, ad quod statim post incensationem ex supremo gradu descenderat, Orationem de Venerabili, & (si alicubi, maximè in Oratione decem aut quadraginta horarum, consuetudo sic exigat, etiam Orationem

de B. Virgine, & *DEVS refugium*, vel pro pace subjungat; quâ in re cujusque loci consuetudo attendenda & servanda erit.

XII. Ut his Orationibus finitis ascendat ad Altare, genuflectat, & sine ullo Diaconi Ministerio velatis manibus, ut prius, Monstrantiam accipiat, seque ad Populum vertens, eundem, facie Hostiæ ad ipsum Populum versa, simplici Cruce benedicat, nihil dicens, nisi fortè alicubi consuetudo sit, ut ipse ex penultima & ultima strophæ Hymni *Pange lingua* primos cujusque strophæ Versus canat, respondente Choro, tum enim hunc morem servare, & ad illa verba: *Sit & benedictio*, Populum simplici Cruce benedicere poterit. Bauldrius *l. c. n. 21. & 22.*

XIII. Incensatio à duobus Acolythis duobus modis fieri potest. Primò, si Acolythis alternatim incensent duobus thuribulis, ut fit in incensatione Personarum. Secundò, si præcedant, hinc inde moventes manibus dextris thuribula de iisdem pendentia & effumantia, quasi sternendo viam SS. Sacramento cum odore incensi. Qui modus est magis usitatus, & majorem reverentiam notat erga SS. Sacramentum. Gavant. *tit. 8. litt. Q.*

P A R S VI.

Continens Rubricas de Ritu Celebrandi Missam brevibus Notis illustratas.

ET si ea, quæ hactenus de Missa tam in Communi, quàm in particulari diximus, sufficere possint ad praxin Cæremoniarum facilem reddendam; quia tamen ex una parte non parùm ad Ritus ipsos perfectiùs addiscendos conducit, si in ipso etiam Missali, velut in Fonte, legantur; ex altera verò parte Missalia, in quibus ea Tirones legant, plerumque habere ad manum non possunt, aut certè non satis intelligunt, ideo non parvam ipsis me gratiam præstiturum spero, si non tantùm ipsas Rubricas de Ritibus in celebranda Missa observandas in sexta hac parte proposuero; sed etiam

Notas